

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ БІЗНЕСУ І ПРАВА
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ, МЕНЕДЖМЕНТУ ТА
АДМІНІСТРУВАННЯ**

**ПІДВИЩЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ
ФУНКЦІОНУВАННЯ ВИНОРОБНОГО ПІДПРИЄМСТВА В
УМОВАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В ЦИРКУЛЯРНІЙ ЕКОНОМІЦІ**

Кваліфікаційна робота (проект)
на здобуття ступеня вищої освіти “бакалавр”

Виконала: студентка

Спеціальності 051-Економіка

Освітньо-професійної програми Економіка

Рощук Катерина Володимирівна

Керівник: докторка економічних наук,
професорка Ушкаренко Юлія Вікторівна

Рецензент: директор ПП “Інтер склад”

Сопін Максим Анатолійович,

Івано-Франківськ, 2025

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ КОНЦЕПЦІЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИРОБНИЧИХ ПІДПРИЄМСТВ В ЦИРКУЛЯРНІЙ ЕКОНОМІЦІ.....	5
1.1. Поняття сталого розвитку та особливостей його впровадження у виробничі підприємства.....	5
1.1.1. Циркулярна економіка, як елемент сталого розвитку	9
1.2. Теоретичні підходи до оцінки економічної ефективності виробничих підприємств	11
1.3. Вплив концепції сталого розвитку на тенденції розвитку виноробної галузі в Україні та Європі	16
РОЗДІЛ 2 АНАЛІЗ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВИНОРОБНОГО ПІДПРИЄМСТВА ТОВ «БІЛОЗЕРСЬКИЙ»	20
2.1. Загальна характеристика та аналіз економічної ефективності ТОВ «Білозерський»	20
2.2. Оцінка забезпеченості сталого розвитку підприємства	27
2.3. Визначення загроз та можливостей для підприємства в умовах сталого розвитку.....	31
РОЗДІЛ 3 ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИНОРОБНОГО ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	36
ВИСНОВКИ	40
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	43
ДОДАТКИ	48

ВСТУП

Актуальність теми. За умови світових екологічних, соціальних та економічних трансформацій дедалі важливішою стає підтримка та розвиток підприємств агропромислового комплексу України, значущим елементом якого є виноробна галузь. Попри широкі перспективи, виноробні підприємства стикаються з численними викликами, до яких належать: втрата доступу до виноградників, відтік кваліфікованої робочої сили та логістичні проблеми внаслідок нестабільної політичної ситуації в країні; підвищений ризик посух або весняних заморозків, які обумовлені різкими кліматичними змінами у світі; необхідність відповідати міжнародним екологічним стандартам та нормам задля підтримки конкурентоспроможності на світовому ринку та формування екологічної відповідальності.

У зв'язку з цим, впровадження принципів сталого розвитку та циркулярної економіки на виноробних підприємствах є актуальною темою сучасності, адже лише за такої умови можливе досягнення їх ефективної роботи у довгостроковій перспективі.

Опрацювання теми кваліфікаційної роботи має практичне значення, адже розроблені пропозиції можуть бути застосовані безпосередньо на підприємстві ТОВ «Білозерський», сприяючи його стійкому розвитку та економічному зростанню.

Мета дослідження: аналіз економічної ефективності функціонування виноробного підприємства ТОВ «Білозерський» та визначення стратегій її підвищення і вдосконалення на засадах сталого розвитку в циркулярній економіці.

Для досягнення поставленої мети було визначено наступний перелік **завдань:**

- розкрити поняття сталого розвитку та розглянути особливості його впровадження у виробничі підприємства;

- розглянути теоретичні підходи до оцінки економічної ефективності виробничих підприємств;
- ознайомитися з наслідками впливу концепції сталого розвитку на виноробну галузь в Україні та Європі;
- створити загальну характеристику ТОВ «Білозерський» та здійснити аналіз його економічної ефективності;
- оцінити забезпеченість сталого розвитку підприємства;
- оцінити загрози та можливості для майбутньої діяльності підприємства в умовах сталого розвитку;
- обрати шляхи покращення економічної ефективності ТОВ «Білозерський» на засадах сталого розвитку в циркулярній економіці.

Об'єкт дослідження: виноробне підприємство ТОВ «Білозерський».

Предмет дослідження: економічна ефективність функціонування виноробного підприємства а також методи і стратегії її підвищення на засадах сталого розвитку в циркулярній економіці.

Методи дослідження: у процесі опрацювання теоретичних засад концепції сталого розвитку було використано методи абстрагування, аналізу, синтезу, ідеалізації та порівняння; для аналізу економічної діяльності підприємства було застосовано графічний метод, економіко-статистичний аналіз, SWOT-аналіз; для узагальнення і формування висновків – методи індукції, узагальнення та прогностичний.

Апробація результатів роботи. Робота апробована на Міжнародній науково-практичній конференції «Стратегічні пріоритети розвитку економіки, менеджменту, сфери обслуговування та права в умовах інтеграційних процесів» (м. Івано-Франківськ, 07-08 листопада 2024 року).

Структура роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, додатків; оформлена на 49 сторінках друкованого тексту та налічує список використаних джерел, а саме 36 найменувань.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ КОНЦЕПЦІЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИРОБНИЧИХ ПІДПРИЄМСТВ В ЦИРКУЛЯРНІЙ ЕКОНОМІЦІ

1.1. Поняття сталого розвитку та особливостей його впровадження у виробничі підприємства

У ХХІ столітті такі питання, як відповідальне використання ресурсів, турботи про довкілля, гармонійне співіснування природи, людини та економіки є пріоритетними як для окремих країн, так для світу в цілому. Їх значимість лише збільшується на фоні глобальних змін клімату, підвищення кількості промислових відходів та вичерпаності природних ресурсів.

З огляду на це, саме засади сталого розвитку та циркулярної економіки відіграють ключову роль у вдосконаленні виробничих підприємств.

З причини актуальності поняття «сталий розвиток» багато вітчизняних та зарубіжних економістів присвятили цій темі свої роботи, формулюючи власні визначення сталого розвитку.

В 1992 році на конференції ООН в Ріо-де-Жанейро сталий розвиток було охарактеризовано як такий, що забезпечує потреби сучасного суспільства без ризику для потреб майбутніх поколінь [31].

Едвард Дейлі в своїй праці «Economics in a full world» під запропонованою конституцією «повного світу» називає сталий розвиток таким, що підтримує рівень населення та рівень споживання ресурсів стабільними. На його думку сталий розвиток не має передбачати збільшення, але забезпечувати покращення рівня життя, справедливий розподіл благ та відповідальне споживання [22].

Його колеги – Роберт Кейтс та Томас Періс також вважають, що розвиток не повинен визначатись кількістю товарів і послуг. Демократія,

справедливість, висока відповідальність у відношенні до природи та стабільність – ось головні ознаки і цінності сталого розвитку [31].

Джеремі Ріфкін в свою чергу неодноразово відмічав, що сталий розвиток можливий лише за умов «глобальної людської емпатії», для цього варто запустити процес реорганізації соціальних інститутів та підготувати гідну базу для цивілізації співпереживання [33].

Кожну з перерахованих дефініцій об'єднують спільні ознаки.

Автори, яких було згадано, вказують на схожу умови запровадження сталого розвитку, а саме: бережне відношення до довкілля, шляхом мінімізації використання невідновлюваної енергії та природних ресурсів; привертання уваги та усвідомлення проблеми впливу людей на планету, адже тільки усвідомлячи і об'єднавшись можна досягти успіху; побудови світу на засадах свободи слова, екологічності та розумного використання.

До прикладу також варто зазначити думку Степаненко Т.О., яка сформулювала визначення сталого розвитку саме в контексті виробничої підприємницької діяльності.

Як зазначає авторка, сталий розвиток вона сприймає, як концепцію управління підприємством, що за складних економічних та екологічних умов передбачає збільшення економічного потенціалу підприємства та соціального розвитку, гарантуючи одночасно технологічне рішення задля збереження навколишнього середовища [24].

Аналізуючи вище зазначені поняття, можемо сформулювати основну думку: сталий розвиток, як підприємства так і світу вцілому, може бути забезпечений лише за гармонійного існування його економічної, соціальної та екологічної складової.

За умови співпраці та поваги даних складових один до одного ми зможемо забезпечити наші запити сьогодні та попіклуватися про можливість забезпечення запитів наших наступників.

В кожному з визначень, що зустрічаються в наукових роботах, можна помітити слова: «сталість», «стабільність». Таку умову

забезпечують економічна, екологічна та соціальна стійкість, як основні принципи сталого розвитку.

Таблиця 1.1

Основні принципи сталого розвитку

Принцип	Характерні особливості
Економічна стійкість	Прибутковість без негативного впливу на суспільство та навколишнє середовище; інвестиції в проекти, які позитивно впливають на середовище.
Соціальна стійкість	Рівноправ'я для усіх; можливості професійного розвитку, гідні умови праці, баланс між особистим життям та кар'єрою (для бізнесу).
Екологічна стійкість	Запобігання погіршенню екологічного стану, зменшення споживання ресурсів, переробка та повторне використання відходів, вимірювання та моніторинг викидів вуглецю.

Джерело: складено автором на основі [20].

За інформацією з таблиці бачимо, що досягнення економічної, соціальної та екологічної стійкості є важливими базовими цілями сталого розвитку, які стосуються підприємств усіх можливих галузей. Це допоможе не лише покращити стан планети та зберегти умови для подальшого життя на Землі, а й підвищити довіру до підприємства з боку клієнтів та задоволеність працівників

Впровадження сталого розвитку в виробничі підприємства має свої особливості.

Сталий розвиток підприємства передбачає економічну стабільність та можливість росту, тобто покращення економічних показників у довгостроковій перспективі. Також варто зазначити екологічні та соціальні чинники: конкурентоспроможність економіки поєднується з здоровим навколишнім середовищем та продуктивною занятістю.

Впровадження принципів сталого розвитку у виробничі підприємства, з економічної точки зору, має відбуватися на основі таких компонентів:

- пристосування до умов конкуренції та запитів споживачів, підвищення конкурентоспроможності підприємства;
- визначення та забезпечення темпів економічного зростання на засадах стійкості та стабільного росту бізнесу;
- перебудова промисловості з метою збільшення високотехнологічних виробництв, що здійснюватимуть мінімальний вплив на навколишнє середовище;
- дотримання ідеї ресурсозбереження;
- забезпечення врівноваженого розвитку всіх складових промислового комплексу.

Економічно, виділяють принципи сталого розвитку підприємства. Вони поділяються на системоутворюючі та часткові.

Таблиця 1.2

Класифікація принципів сталого розвитку підприємства

Принципи сталого розвитку підприємства	
Системоутворюючі принципи	Часткові принципи
Принцип постановки цілей; принцип системності; принцип компетентності; принцип зворотного зв'язку; принцип цілісності; принцип надійності; принцип інформованості; принцип сприятливості.	Принципи прибутковості та пріоритетності кінцевої цілі; принцип відкритої взаємодії; принцип забезпечення прав людини; принципи зниження ризиків, дотримання правових та міжнародних ділових норм.

Джерело: складено автором на основі [4].

До системоутворюючих принципів належать: принцип постановки цілей, системності, компетентності, зворотного зв'язку, цілісності, надійності, інформованості та сприятливості.

Частковими називають принципи прибутковості та пріоритетності кінцевої цілі, відкритої взаємодії, забезпечення прав людини, зниження ризиків, дотримання правових та міжнародних ділових норм [4].

На основі поданих принципів, концепція сталого розвитку прогнозує побудову системи ефективного управління на підприємстві.

1.1.1. Циркулярна економіка, як елемент сталого розвитку

Парадигмою, що має на меті досягнення цілей сталого розвитку та забезпечення високої ефективності використання ресурсів є циркулярна економіка.

При визначенні поняття «циркулярна економіка» вчені розділяються на тих, хто вважає її новою стадією сталого розвитку, та на тих, для кого це абсолютно новий напрям економічної теорії.

Таблиця 1.3

Дефініції поняття циркуляційна економіка

Автор	Визначення	Джерело
К. Нуур, А. Фельдманн, С. Ешету	Ініціатива сталого розвитку, метою якої є скорочення лінійних матеріальних і виробничих потоків в системах виробництва і споживання на основі використання матеріальних циклів, відновлюваних і каскадних потоків енергії	[27]
А. Таккер	Взаємовигідна філософія, що передбачає співіснування успішної економіки та здорового навколишнього середовища.	[34]
В. Джяо, Ф. Бунс	Цілісна концепція, що охоплює всі етапи “скорочення, повторного використання та переробки” в процесі	[31].

	виробництва, обігу та споживання.	
--	-----------------------------------	--

Джерело: складено автором на основі [27, 31, 34].

Аналізуючи наведені у таблиці визначення, можна стверджувати, що концепція «циркулярної економіки» характеризує інтегрований підхід, направлений на збереження навколишнього середовища через ефективне управління відходами.

Циркулярна економіка базується на принципах 3-R, що представлені на рис.1.1.

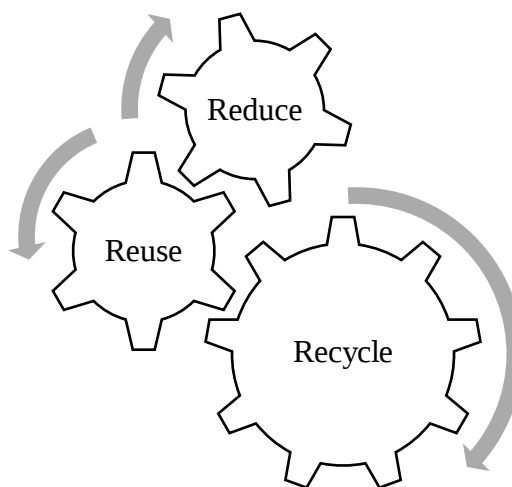

Рис.1.1. Принципи циркуляційної економіки

Джерело: складено автором на основі [21].

Де «Reduce» - мінімізація використання природних ресурсів шляхом впровадження відновлюваних матеріалів та джерел, «Reuse» – повторне застосування ресурсів або продукції, а «Recycle» – переробка відходів, для використання їх і надалі.

У 2018 році всесвітній економічний форум додав до трьох ще сім принципів циркулярної економіки, які забезпечують якісний підхід до питання керування відходами виробництва [21].

Характеристика 10 принципів циркулярної економіки, названа скороченням «10-R», представлена у табл. 1.4.

Таким чином принципи 10-R широко розкривають зміст поняття циркулярна економіка. Вони грають важливу роль у формуванні сталих методів споживання та виробництва, з метою мінімізації негативного

впливу на навколишнє середовище. Принципи 10-R запобігають утворенню нових відходів та мають рішення для використання вже наявних – шляхом повторного використання, відновлення та переосмислення їх призначення.

Циркулярна економіка на рівні ООН та ЄС вважається засобом пришвидшення переходу до більш ресурсозбережної системи.

Таблиця 1.4

Принципи циркуляційної економіки від 2018 року

Принцип	Характеристика
Refuse	відмова від виробництва продукту з вибраних раніше матеріалів/технологій, пропонування альтернативних продуктів
Rethink	переосмислення використання того чи іншого продукту
Reduce	зменшення використання природних ресурсів
Reuse	повторне використання продукту після деяких модифікацій
Repair	ремонтування та техобслуговування виробів із певними дефектами для подальшого їх використання
Refurbish	відновлення старих продуктів
Remanufacture	використання частин зі старих виробів у новому продукті
Repurpose	зміна функціонального призначення продукту
Recycle	перероблення певних матеріалів для того, щоб отримати вироби гіршої або однакової якості
Recover	відновлення витраченої енергії за допомогою спалювання матеріалів чи продуктів

Джерело: складено автором на основі [26].

Отже можемо зазначити, що циркулярна модель економіки в контексті сталого розвитку є безсумнівно перспективною і корисною для екології, сприяючи, крім того, економічному розвитку.

1.2. Теоретичні підходи до оцінки економічної ефективності виробничих підприємств

Найбільш універсальними та значущими показниками господарської діяльності підприємства є показники, що вказують на співвідношення отриманого результату до кількості витрачених ресурсів, тобто показники ефективності діяльності підприємства. Показники ефективності будь-якого підприємства залежать від багатьох чинників, таких як: територіальне розташування, маркетингові стратегії. Системи управління тощо.

Андрійчук В.Г. пропонує визначити ефективність, як інтегровану економічну категорію. Економіст запевняє, що така категорія показує відносини виробництва щодо економії затрат праці на отримання в кінці позитивного результату. Ефективність у контексті підприємства, показує зв'язок між обсягом отриманого результату діяльності та обсягом інвестованих у цю діяльність ресурсів [5].

Ефективність поділяється в свою чергу на два види: інтенсивна ефективність та екстенсивна.

Інтенсивною називається ефективність, якщо використання такої ж або меншої кількості ресурсів призводить до більшого результату. В той час як екстенсивна ефективність характеризується отриманням максимального результату, використовуючи більшу кількість ресурсів.

Різновиди ефективності, як економічної категорії, нараховують: економічну, соціальну та екологічну.

Економічна характеризує належність витрат і результатів певної діяльності підприємства інтересам його учасників у вигляді грошей.

Соціальна ефективність відображає відповідність витрат і соціальних наслідків – соціальним інтересам суспільства [17].

Оскільки мета даної роботи тісно пов'язана з визначенням економічної ефективності підприємства, розглянемо запропоновані в табл. 1.5. визначення.

Усі зазначені визначення, об'єднані між собою спільною думкою: економічна ефективність характеризується досягненням результату

завдяки використанню ресурсів, при чому обидві з комбінацій мають бути максимально оптимальними.

На основі опрацьованих дефініцій було сформовано визначення економічної ефективності, що об'єднане названою спільною думкою: економічна ефективність — це показник результативності господарської діяльності, що відображає співвідношення між досягнутим корисним результатом і витраченими ресурсами, спрямований на максимізацію продуктивності за умов оптимального використання живої та уречевленої праці.

Таблиця 1.5

Дефініції економічної ефективності

Автор	Визначення	Джерело
В.Г. Андрійчук	Економічна ефективність – це відношення між отримуваними результатами виробництва, тобто продукцією і матеріальними послугами, з одного боку, і витратами праці та засобів виробництва, з іншого боку.	[5]
Н.В. Савенко	Економічна ефективність – результат виробничої діяльності, що виражається у вигляді співвідношення між підсумками господарської діяльності та витратами ресурсів	[6]
С.В. Мочерний, С.А. Єрохін, Л.О. Каніщенко	Економічна ефективність – це досягнення найбільших результатів за найменших витрат живої та уречевленої праці.	[16]
О.В. Шнипко	Економічна ефективність – це комбінація ресурсів, що дає змогу досягти максимального випуску товарів з найменшими витратами	[14]
А.Г. Загородній, Г.Л. Вознюк	Економічна ефективність є результативністю економічної діяльності реалізації економічних програм та вжиття заходів, що характеризуються відношенням отриманого економічного ефекту (результату) до витрат ресурсів, які зумовили	[25]

	отримання цього результату	
--	----------------------------	--

Джерело: складено автором на основі [5, 6, 14, 16, 25].

Економічну ефективність можна охарактеризувати окремою системою показників (представлено на рис.1.2), завдяки якій, на думку Талах Т.А. можна визначити та пояснити її рівень розвитку.

До узагальнюючих показників відносять: рентабельність активів, рентабельність власного капіталу, рентабельність продажів, рентабельність одиниці продукції тощо.

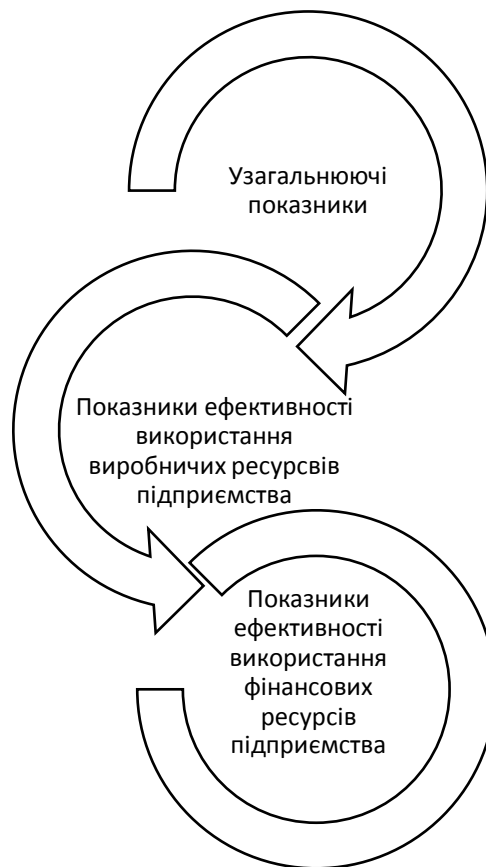

Рис.1.2.Система показників економічної ефективності

Джерело: складено автором на основі [18].

Показниками ефективності використання робочих ресурсів підприємства є: фондомісткість, продуктивність праці, матеріаломісткість продукції, фондівіддача тощо. Показниками ефективності використання фінансових ресурсів підприємства називають його платоспроможність, ліквідність, фінансову стійкість та ін. в деяких випадках доречно також

звернути увагу на показники якості продукції, тобто показники надійності товару, технологічні характеристики, уніфікації тощо.

Опрацювання поданих показників дозволить як проаналізувати економічну ефективність діяльності підприємства виробничої галузі.

1.3. Вплив концепції сталого розвитку на тенденції розвитку виноробної галузі в Україні та Європі

Оскільки в умовах сьогодення перед підприємцями дедалі частіше постає питання сталості власного бізнесу, а умови і стандарти міжнародного ринку вимагають впровадження принципів сталого розвитку, все більше різногалузевих підприємств України і світу демонструють свою готовність до змін та результати такого впровадження.

До найвідоміших виноробень України станом на лютий 2024 року належать: Вина Гулієвих, виноробні «Колоніст», «SHABO», «Шато Чизай», «GRAEVO» та «Бейкуш» [15].

Шато Чизай, що на Закарпатті, стала першою виноробнею в країні, що приєдналася до міжнародної організації The Porto Protokol, метою діяльності якої є збереження і покращення стану довкілля, шляхом об'єднання відповідальних виноробів.

Зараз компанія демонструє свої цілі та ділиться результатами своєї роботи, зокрема було розпочато проект заміни звичайного транспорту – електричним; у розробці знаходиться план переходу на відновлювальну – сонячну енергію в окремих цехах та офісах, з подальшим розширенням; залишки від чищення виноградників піддаються подрібненню для подальшого створення та використання добрив тощо [35].

В результаті активної діяльності компанії на засадах сталого розвитку фінансові показники Шато Чизай набули змін.

Згідно табл. 1.3.1, фінансові показники в період з 2020 до 2021 року покращилися: у 2020 році дохід компанії склав 44 538 000дол. та чистий прибуток нараховував 2 285 000дол., а в 2021 році дохід компанії складав 69 775 99дол. при чистому доході у 6 921 000дол. Нажаль надалі показник чистого прибутку став не стабільним, але такі зміни можна пов'язати з погіршенням політичної ситуації в країні, втратою працівників та платоспроможного населення.

Таблиця 1.5

Фінансові показники Шато Чизай 2020-2024рр

Звітний рік	Дохід	Чистий прибуток	Активи
2024	125546000 ₴	922000₴	179144000₴
2023	110766000₴	5532000₴	174983000₴
2022	79200000₴	3439000₴	134668000₴
2021	69775000₴	6921000₴	130832000₴
2020	44538000₴	2285000₴	114723000₴

Джерело: складено автором на основі [3].

Шато Чизай демонструє динамічне зростання доходів та активів, що свідчить про ефективну бізнес-стратегію та конкурентоспроможність на ринку. Попри незначне зниження чистого прибутку у 2024 році, фінансова стабільність і поступове розширення свідчать про впевнені перспективи розвитку в майбутньому. Компанія є однією з найсильніших конкурентів на ринку виноробів завдяки якості своєї продукції та принципам, яких вони дотримуються.

Розглядаючи європейський досвід, варто окреслити, що такі країни, як Франція, Іспанія та Італія є найбільшими у виробництві вина, та найкращими у цьому, за думки експертів [12].

Одна з найпопулярніших виноробень «Шампань» була першою у Франції, хто створив власну етикетку сталого виробництва та вимоги до сертифікації.

З метою збереження біорізноманіття Шампань відроджує схили пагорбів, висаджує дерева і кущі, реабілітує організми, які природно борються зі шкідниками.

Як свідчить історія підприємства, понад століття воно створює циркулярну економіку: дистиляція біовідходів дозволяє створювати біоетанол, олію з виноградних кісточок, добрива, корми для тварин, таким чином щороку 80 тон пагонів виноградів перероблюють у добрива та

використовують. За офіційними даними виноробні «Шампань», 92% відходів перероблюються та утилізуються [36].

В 2023 році компанія лише на найпопулярніших ринках для експорту заробила 3 039 млн. євро (не враховуючи податки), продавши 120,4 млн пляшки вина.

Отже такий підхід не лише знижує екологічне навантаження, а й супроводжується високими фінансовими результатами.

10 TOP EXPORT MARKETS IN 2023

	2023 ranking	Millions of bottles	Revenue (in millions of euros)*
1	USA	26.9	810
2	UNITED KINGDOM	25.5	550
3	JAPAN	15.3	448
4	GERMANY	11.7	268
5	ITALY	9.9	266
6	AUSTRALIA	8.9	175
7	BELGIUM	8.0	162
8	SWITZERLAND	6.1	165
9	SPAIN	5.0	135
10	SWEDEN	3.1	60

* excluding taxes, from Champagne

Рис.1.3 10 TOP export markets in 2023

Джерело: складено автором на основі [30].

Завдяки впровадженню інноваційного рішення — використанню тоншого скла для виготовлення пляшок — компанії вдалося зменшити викиди вуглекислого газу на 17 000 тонн за один рік.

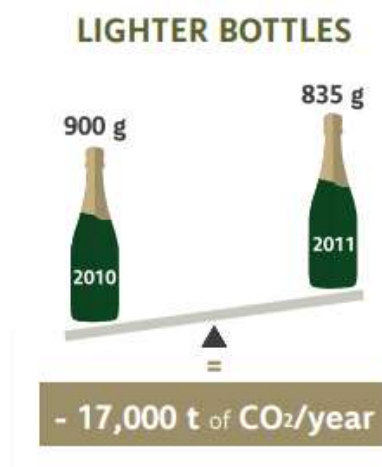

Рис.1.4 «Lighter bottles» Шампань

Джерело: складено автором на основі [30].

Це не лише свідчить про її екологічну відповідальність, а й демонструє ефективність екодизайну як інструменту зниження вуглецевого сліду в усьому виробничому ланцюзі.

Налагоджене управління, постановка і виконання цілей сталого розвитку роблять компанію Шампань гігантом на ринку виноробної галузі у довгостроковій перспективі.

Користуючись прикладом наведених раніше компаній, прослідковуємо чітко сформовані стратегії їх існування та вдосконалення в умовах сталого розвитку та циркулярної економіки. Шато Чизай та Шампань не відносяться до категорії малих підприємств, проте їх досвід та успішне його використання можуть стати прикладом для наслідування.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВИНОРОБНОГО ПІДПРИЄМСТВА ТОВ «БІЛОЗЕРСЬКИЙ»

2.1. Загальна характеристика та аналіз економічної ефективності ТОВ «Білозерський»

ТОВ «Білозерський» було засновано 13.06.2012 року.

Товариство з обмеженою відповідальністю «Білозерський» зареєстроване у Херсонській області, є національним виробником алкогольних напоїв в Україні, за яким зареєстровано декілька видів економічної діяльності.

Таблиця 2.1

Класифікація видів економічної діяльності ТОВ «Білозерський»

№	КВЕД
Основний вид діяльності	
1	11.02 Виробництво виноградних вин
Інші	
2	73.20 Дослідження кон'юнктури ринку та виявлення громадської думки
3	47.25 Роздрібна торгівля напоями в спеціалізованих магазинах
4	47.19 Інші види роздрібної торгівлі в неспеціалізованих магазинах
5	47.11 Роздрібна торгівля в неспеціалізованих магазинах переважно продуктами харчування, напоями та тютюновими виробами
6	46.90 Неспеціалізована оптова торгівля
7	46.34 Оптова торгівля напоями
8	11.01 Дистиляція, ректифікація та змішування спиртних напоїв

Джерело: складено автором на основі [1].

За даними з Єдиного державного реєстру основною економічною діяльністю підприємства вважається виробництво виноградних вин, що включає в себе виробництво вин, ігристих вин, вин із концентрованого виноградного сусла, змішування та розлив вина в пляшки, виробництво безалкогольних або слабоалкогольних вин [2].

Загалом господарська діяльність підприємства зосереджена на вирощуванні та переробці винограду та, наступним етапом, виробництві та реалізації алкогольної продукції. Своєю багатогалузевістю підприємство створює умови для ефективної роботи, адже аналізує потенційних замовників та спонсорів та за їх потребами створює і реалізує продукцію, яку продає під двома торговими марками, а саме: «Легенда Білих Озер» та «WICE».

Кількість працівників на 2024 рік налічувала 49.

Керівник ТОВ «Білозерський» - Єрохін О.В.

До 2022 року підприємство працювало на внутрішньому та зовнішньому (країни Європи та Азії) ринках. На сьогоднішній момент торгова діяльність здійснюється виключно на внутрішньому ринку.

Для охарактеризування фінансового стану підприємства та аналізу його економічної ефективності в період з 2022р. до 2024р., опрацьовано Фінансові звітності малого підприємства станом на 31 грудня 2023р. та на 31 грудня 2024р (додаток А та додаток Б).

З усіх можливих показників, завдяки яким можна охарактеризувати економічну активність підприємства, було обрано показники рентабельності: рентабельність активів та рентабельність власного капіталу; оборотність активів та власного капіталу; а також показники структури капіталу, такі як поточну та абсолютну ліквідність.

Рентабельність активів – показник, який показує наскільки ефективно використовуються активи компанії з метою генерації прибутку. Єдиного нормативного показника не існує, а тому чим він вищий, при розрахунку, тим ефективнішим вважають процес управління [11].

Рентабельність активів розраховується за формулою:

$$\text{Рентабельність активів} = \frac{\text{Чистий прибуток (чистий збиток)}}{\text{Середньорічна сума активів}} * 100\% \quad (2.1)$$

Потрібні для розрахунку дані, наведені в Фінансовій звітності малого підприємства, представлені у додатку А та додатку Б.

$$\text{Рентабельність активів (2024р)} = 2336,6 : ((52180,2 + 54276,9) : 2) * 100\% = 4,36\%$$

$$\text{Рентабельність активів (2023р)} = 1318,5 : ((54556,7 + 52180,4) : 2) * 100\% = 2,47\%$$

Протягом періоду дослідження рентабельність активів підвищилася. В 2023 році ТОВ «Білозерський» отримало 2,47 копійок чистого прибутку на кожную заздалегідь вкладену гривню активів. Наступного звітнього року, тобто 2024 року, підприємство отримало вже 4,36 копійок на 1 гривню активів. Фактором такого підвищення може бути збільшення чистого прибутку. Вцілому, діяльність ТОВ «Білозерського» за показником рентабельності активів була ефективною.

Рентабельність власного капіталу - показник, який показує ступінь ефективності використання власного капіталу (скільки прибутку було згенеровано на кожную залучену гривню власних коштів) [10].

Наведений показник розраховується за формулою:

$$\text{Рентабельність власного капіталу} = \frac{\text{Чистий прибуток (чистий збиток)}}{\text{Середньорічна сума власного капіталу}} * 100\% \quad (2.2)$$

Для отримання необхідних для підрахунку даних, звернемося до додатку А та додатку Б.

$$\text{Рентабельність власного капіталу (2024р)} = 2336,6 : ((8858,3 + 11193,5) : 2) * 100\% = 23,3\%$$

$$\text{Рентабельність власного капіталу (2023р)} = 1318,5 : ((8197,5 + 9278,9) : 2) * 100\% = 15\%$$

Рентабельність власного капіталу підприємства значно підвищився у 2024 році на відміну від 2023 року. В 2023 році кожна залучена гривня дозволяла отримати 15 копійок чистого прибутку, тоді як наступного 2024 року – 23,3 копійки.

Чистий прибуток компанії зростає, а отже ефективність використання підприємством власного капіталу є високою.

Черговий показник, який демонструє ефективність використання активів компанії, має назву – *коефіцієнт оборотності активів*. Кінцеве значення розрахованого показника продемонструє скільки одиниць товару і послуг було продано впродовж звітного періоду за кожну одну гривню використаних активів.

Даний коефіцієнт можна розрахувати, використавши наведену формулу:

$$\frac{\text{Оборотність активів}}{\text{активів}} = \frac{\text{Чистий дохід}}{\text{Середньорічний обсяг активів}} \quad (2.3)$$

Значення чистого доходу та показників для визначення середньорічного обсягу активів за звітний період 2023 -2024 років наведені у додатку А та додатку Б.

Коефіцієнт оборотності активів (2024р) = $81324,4 : ((52759,8 + 54276,9) : 2) = 1,51$

Коефіцієнт оборотності активів (2023р) = $80179,8 : ((54556,7 + 52180,4) : 2) = 1,50$

Результати показують нам позитивний та занадто невеликий приріст показника. Вцілому можна узагальнити, що ефективність використання активів на підприємстві ТОВ «Білозерський» - стабільна, з незначним позитивним вектором. Аби прискорити розвиток та підвищити даний показник наступного звітного періоду, можна реалізувати частку неексплуатованих основних засобів, тобто необоротних активів (у випадку, коли зростання їх використання не передбачається), а також у випадку надлишку запасів - зменшити їх обсяги.

Згаданий далі коефіцієнт є індикатором ділової активності, що відображає рівень ефективності керування корпоративним капіталом. *Коефіцієнт оборотності власного капіталу* показує наскільки

результативно підприємством використовується капітал власників, та розраховується за формулою:

$$\frac{\text{Показник оборотності власного капіталу}}{=} = \frac{\text{Чистий дохід}}{\text{Середньорічна сума власного капіталу}} \quad (2.4)$$

Дані, необхідні для проведення розрахунків, отримаємо з фінансових звітностей (додаток А та додаток Б).

$$\text{Коефіцієнт оборотності власного капіталу (2024р)} = 81325,4 : ((8858,3 + 11193,5) : 2) = 8,1$$

$$\text{Коефіцієнт оборотності власного капіталу (2023р)} = 80179,8 : ((8197,5 + 9278,9) : 2) = 9,1$$

Отримані показники є високими – у 2023 році було реалізовано товарів та послуг на 9,1 гривень на кожну гривню залучених коштів власників, а в 2024 році - на 8,1 гривню. Незважаючи на переконливі показники, тенденція все одно є негативною, що вимагає переглянути стратегію та подумати про можливі рішення питання.

Наступним розглянемо показник структури капіталу, який має назву *коефіцієнт поточної ліквідності*. Він показує відношення оборотних активів і поточних зобов'язань. Коефіцієнт покриття, як його ще називають, слугує певним індикатором та показує чи здатне підприємство відповідати поточним зобов'язанням за допомогою оборотних активів [8].

Нормативним вважають значення в межах 1-3, але більш успішним все ж є значення 2-3. Якщо ж показник поточної ліквідності є нижчим за 1 – можливе виникнення зниження довіри до виробництва з боку постачальників, інвесторів та кредиторів.

Коефіцієнт поточної ліквідності розраховується за формулою:

$$\frac{\text{Поточна ліквідність}}{=} = \frac{\text{Оборотні активи}}{\text{Поточні зобов'язання}} \quad (2.5)$$

За значенням оборотних активів та поточних зобов'язань звернемося до додатку А та додатку Б.

$$\text{Коефіцієнт поточної ліквідності (2024р)} = 52001,1:43901,5=1,18$$

$$\text{Коефіцієнт поточної ліквідності (2023р)} = 54053,6:46060,5=1,17$$

Отримані результати показують, що за 2023-2024 звітні роки підприємство мало змогу вчасно виконувати свої поточні зобов'язання. Незважаючи на те, що покращення показників є не суттєвим, воно все ж вказує на стабілізацію фінансового стану ТОВ «Білозерський».

Для того, аби зрозуміти чи зможе компанія терміново погасити свої короткострокові зобов'язання, використовуючи високоліквідні активи, розрахуємо *коефіцієнт швидкої ліквідності* для 2023 -2024 звітних років.

Даний показник має багато спільного з коефіцієнтом поточної ліквідності, який ми вже розраховували. Проте даний є більш консервативним і точним, оскільки дозволяє включити менш ліквідні оборотні активи [11].

Як і попередні показники, коефіцієнт швидкої ліквідності вимірюється у відсотках (%). Нормативне показання є в межах 0,5–1 і вище. Але якщо даний показник є нижчим від норми – рекомендується збільшувати суми високоліквідних активів і зменшувати суми поточних активів [11].

Формула розрахунку представлено на рис.2.6.

$$\begin{array}{l} \text{Коефіцієнт} \\ \text{швидкої} \\ \text{ліквідності} \end{array} = \frac{\begin{array}{l} \text{(Сума} \\ \text{оборотних} \\ \text{активів} \end{array} - \begin{array}{l} \text{Сума} \\ \text{запасів)} \end{array}}{\begin{array}{l} \text{Поточні} \\ \text{зобов'язання} \end{array}} \quad (2.6)$$

$$\text{Коефіцієнт швидкої ліквідності (2024р)} = (52001,1 - 3169,7) : 43901,5 = 0,46$$

$$\text{Коефіцієнт швидкої ліквідності (2023р)} = (54053,6 - 36629,7) : 46060,5 = 0,37$$

Отримані дані вказують, що показник швидкої ліквідності є не в межах норми, що свідчить про можливі проблеми з платоспроможністю

підприємства. Проте можна прослідкувати, що коефіцієнт 2024 року підвищився у порівнянні з минулим 2023 звітним роком. В такому разі можемо зробити висновок, що ситуація у компанії покращується і вже наступного звітного року можливі позитивні зміни.

Для того, аби зробити висновок, всі отриманні результати представлено на рис.2.1. та рис.2.2.

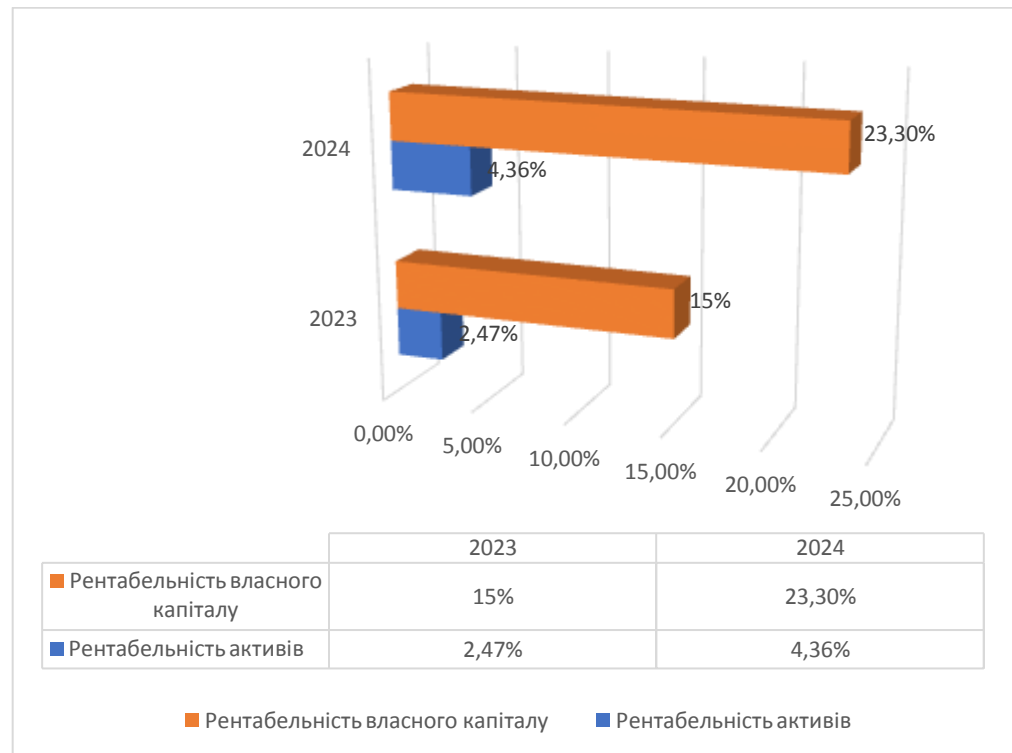

Рис.2.1 Порівняння коефіцієнтів рентабельності за 2023-2024 рр.

Джерело: власні розрахунки.

Аналіз економічної ефективності підприємства шляхом підрахунку та аналізу фінансових показників загалом показав позитивну динаміку.

Зокрема рентабельність активів у 2024 році у порівнянні з 2023 роком – зросла, як і розрахунок оборотності активів, що вказує на ефективніше використання активів підприємства. Рентабельність власного капіталу також має позитивні зміни, що обумовлено ефективнішим використанням коштів інвесторів.

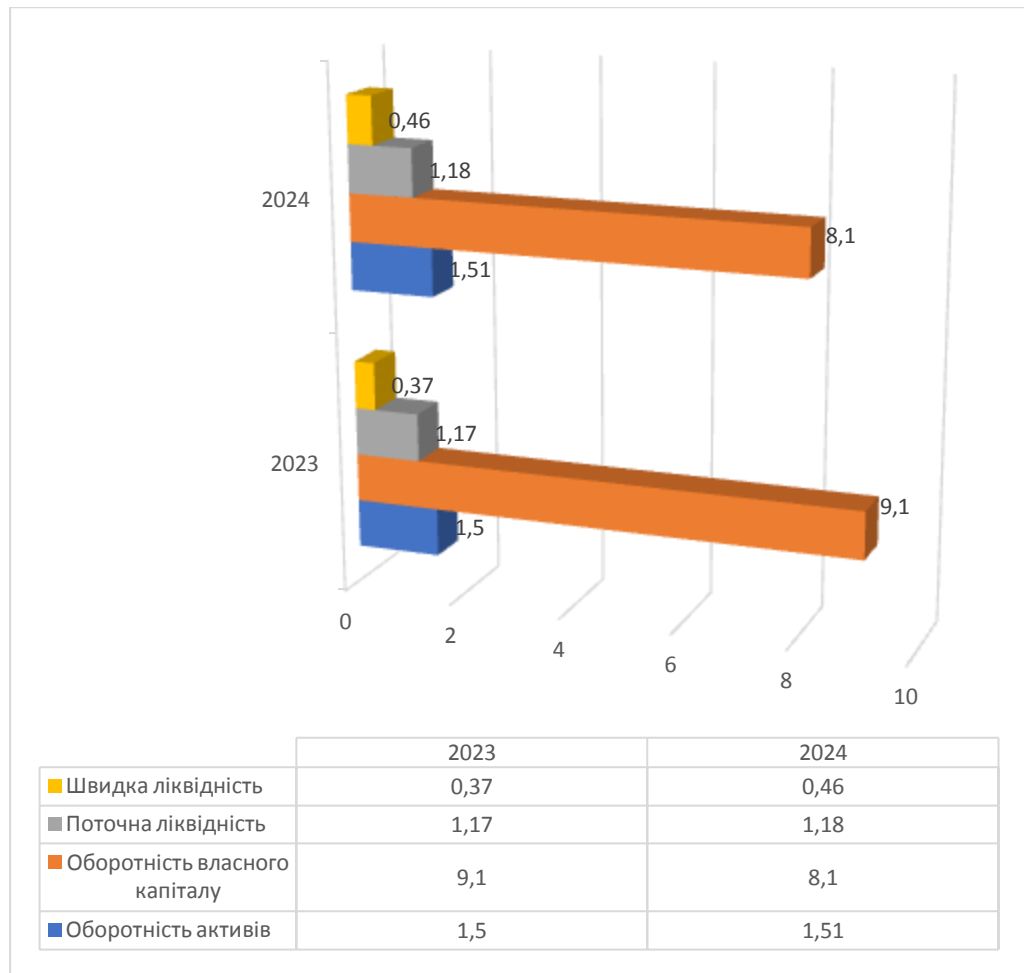

Рис.2.2 Порівняння результатів аналізу за 2023-2024 рр.

Джерело: власні розрахунки.

Показники структури капіталу демонструють незначні зрушення, як от коефіцієнт швидкої ліквідності взагалі має недостатній показник, а коефіцієнт оборотності власного капіталу за 2024 рік взагалі має негативне значення, в порівнянні з попереднім роком.. Та в цілому зрушення в напрямку покращення ситуації є.

Підбиваючи підсумки, можемо зазначити, що підприємство є перспективним та демонструє потенціал економічно ефективного бізнесу, а недосконалість певних показників виступає в ролі стимулу до розвитку і покращення.

2.2. Оцінка забезпеченості сталого розвитку підприємства

Оцінка оснащеності сталого розвитку компанії це багатокроковий процес, виконання якого можливе різними способами із урахуванням багатьох чинників.

Оскільки ми вже детально ознайомилися з такими елементами сталого розвитку, як економічна, екологічна та соціальна складові, будемо проводити оцінку ТОВ «Білозерський» за цими складовими, враховуючи їх тісний та взаємозалежний зв'язок.

Зазначимо, що:

- фундаментом для аналізу економічної складової сталого розвитку компанії виступає його фінансова стабільність. Важливо, щоб підприємство могло забезпечувати постійний дохід, інвестувати в нововведення та розвиток, а також мати стратегію управління ризиками. Основними індикаторами фінансової стабільності підприємства варто зазначити рентабельність, ліквідність, оборотність активів та капіталу;

- соціальний аспект сталого розвитку організації передбачає його вплив на працівників підприємства, споживачів його продуктів або послуг, місцеві громади та суспільство в цілому. Ключові показники нараховують можливості професійного зростання, умови праці, дотримання прав людини та етичних норм. Як правило, організації, які інвестують в розвиток своїх співробітників, створюють безпечне та комфортне середовище праці користуються більшою популярністю серед споживачів;

- оцінка екологічної складової сталості потребує ретельного вивчення екологічного сліду корпорації в навколишньому середовищі. Основні критерії охоплюють викиди парникових газів, споживання енергії та води, управління відходами та впровадження екологічно чистих технологій. Ініціативи, що спрямовані підвищити використання відновлювальних джерел енергії та пом'якшення негативного впливу на навколишнє середовище, є передумовою підвищення

конкурентоспроможності та екологічності підприємства, а також поліпшення природних умов.

Зазначимо, що механізм впровадження та керування сталістю підприємства інтегрує усі ці компоненти, забезпечуючи стабільний прогрес та адаптивність бізнесу до змін у зовнішньому середовищі.

Враховуючи, що аналіз економічної ефективності підприємства вже було проведено, використаємо раніше отримані показники, представлені на рис.2.1. та рис.2.2.

Такі показники як коефіцієнти рентабельності активів та рентабельності власного капіталу продемонстрували вагомий позитивний результат; коефіцієнти поточної ліквідності, оборотності активів та оборотності капіталу – майже не змінилися, або мали незначні зрушення у звітних періодах, що говорить про їх стабільність і повільний ріст; лише такий коефіцієнт, як коефіцієнт швидкої ліквідності, хоча і мав певний приріст (2023 р – 0,37, 2024 р -0,46), та є недостатнім для ствердження ефективності, оскільки нормальним вважається значення більше ніж 0,5.

З приводу цього ми можемо зробити висновок – економічна ефективність підприємства сьогодні є перспективною; більшість показників мало позитивний вектор, що говорить про процеси розвитку та перебудови підприємства зсередини.

Для того, аби здійснити оцінку забезпеченості сталого розвитку підприємства та побачити, за яких соціальних та екологічних умов ми маємо дані економічні показники, розглянемо соціальний аспект.

Підприємство розташоване у Херсонській області в селі Станіслав, де на момент 2022 року проживало 4724 особи [17]. Першим і найважливішим з соціальних аспектів слід вважати надання робочих місць людям, що проживають у цьому селі. Директор підприємства принципово не змінював місце його розташування, аби забезпечити людям можливість працювати недалеко від дому та мати достаток.

Сировину, необхідну для виготовлення вина, ТОВ «Білозерський» купує у вітчизняних виробників, підтримуючи українське виробництво, українських фермерів.

Комфортні та безпечні умови праці забезпечуються завдяки устаткуванню робочих місць всім необхідним для продуктивної та здоров'язбережувальної праці.

Корпоративна культура підтримується завдяки формальним та неформальним заходам: святкування державних та приватних свят підприємства шляхом корпоративів; піклування про дітей співробітників під час зимових свят; підтримка командної роботи через усвідомлення всіма її учасниками мети та принципів підприємства; збереження балансу «робота – особисте життя»; постійне залучення співробітників до тренінгів та виставок; можливість працювати віддалено.

ТОВ «Білозерський» виготовляє та продає якісний товар за доступними цінами та привчає до прекрасного, адже згідно виробнику – вино це не просто напій, вино – це історія, культура, це мистецтво виноробства, що представлено на рис.2.3.

Рис.2.3 Офіційний сайт ТОВ «Білозерський»

Джерело: [1].

Надана інформація демонструє відношення ТОВ «Білозерський» до своїх працівників, споживачів, громади та суспільства в цілому. Через політичні події, що розпочалися 2020 року, введення бізнесу зазнало нових викликів та перешкод. І все таки попри це «Білозерські вина» працюють і

задовольняють інтереси своїх клієнтів, підтримують співробітників та економіку регіону та країни.

З екологічної точки зору підприємство є найменш розвиненим (у порівнянні з фінансовою та соціальною складовими), але воно безпосередньо має на меті впровадження змін, встановлення та реалізацію цілей сталого розвитку.

Ліквідація відходів, зокрема, проводиться спеціалізованими організаціями, які орієнтовані на цій сфері діяльності. Папір, пластик, брак пляшок чи корок –відправляються на переробку.

Товариство з обмеженою відповідальністю «Білозерський» не займається виробництвом пляшок для своєї продукції власноруч, натомість замовляє цей товар. Досвід роботи компанії включає замовлення пляшок з тонкого скла, які є легшими та сприяли зменшенню логістичних витрат і викидів CO₂ в атмосферу.

Тепер, розуміючи які умови сталості має підприємство, ми можемо пов'язувати їх з результатами економічної ефективності підприємства тощо.

На мою думку, найголовнішим в провадженні сталого розвитку є постановка цілей і завдань, бажання впроваджувати екологічні принципи та усвідомлення, що лише ми відповідальні за наше майбутнє.

2.3. Визначення загроз та можливостей для підприємства в умовах сталого розвитку

З метою остаточно впевнитися в бажанні змін і пристосування підприємства з використанням принципів сталого розвитку, було виконано SWOT-аналіз, наведений у таблиці 2.2.

Сильні сторони підприємства починаються з його гнучкості. Так як ТОВ «Білозерський» відноситься до категорії малого бізнесу, воно є гнучким до можливих змін та адаптації. З іншого боку, так як

підприємство вже давно працює у сфері виноробства воно має базу постійних клієнтів та вже налагоджені виробничі процеси.

Лояльність клієнтів, що довіряють бренду вже декілька років зможе запобігти втратам у продажах під час випуску нової продукції, або ж новині про сталість підприємства. Оптимізовані виробничі процеси наддадуть можливість лише адаптувати операції підприємства, уникаючи необхідності його повного переосмислення та створення з нуля. Корисним буде і напрацьований досвід роботи на ринку виноробів та з локальними постачальниками сировини.

До слабких сторін, в першу чергу, відноситься брак досвіду у питаннях сталості та відсутність готової стратегії. Обидва показники не є такими, які не можна було б усунути з плином часу, та завдяки їх присутності підприємство потребуватиме більше часу та консультаційних можливостей на початку свого шляху.

Перебудова старих правил та моралей на нові також може вважатися слабкістю, оскільки такий трудомісткий процес в будь-якому разі викличе ті чи інакші емоції та думки у співробітників, партнерів, конкурентів тощо.

Ще одним слабким місцем є відсутність маркетингової стратегії побудови нового іміджу, адже незважаючи на спроби введення сталості на підприємство – для медіа та клієнтської бази це буде новина; підприємство ще не позиціонувало себе, як еко-бренд, тому цілком можливо, що з цим можуть виникнути труднощі.

Основними загрозами для ТОВ «Білозерський» можна вважати: сильну конкуренцію збоку великих виноробень, що вже давно представляють себе екологічно налаштованими, та високу вартість перехідного періоду, адже перевлаштування роботи цілого організму потребує не тільки емоційних сил керівника та підлеглих, а ще й значних інвестицій, фінансових вкладів, які з часом зможуть окупитися, але на старті будуть здаватися непідйомними (перепідготовка персоналу,

отримання нових сертифікацій та ліцензій, встановлення джерел відновлювальної енергії тощо).

Таблиця 2.2

**SWOT-аналіз підприємства ТОВ «Білозерський» в контексті
сталого розвитку**

Strengths	Weaknesses
гнучкість, адаптивність до змін; постійна клієнтська база та їх лояльність; налагоджені виробничі процеси; досвід роботи на ринку; досвід роботи з місцевими постачальниками.	відсутність стратегії впровадження принципів сталості; брак досвіду; відсутність маркетингової стратегії для розголошення впровадження сталості; вразливість під час зміни цінностей і норм.
Opportunities	Threats
співпраця з вітчизняними фермерами, ресторанами та спеціалізованими/неспеціалізованими магазинами; зменшення витрат на виробництво; участь у регіональних, національних та міжнародних програмах, співпраця з однодумцями; підвищення попиту на продукцію; підвищення екологічної освіченості співробітників та клієнтів; підвищення конкурентоспроможності підприємства на внутрішньому і зовнішньому ринках.	висока конкуренція з боку досвідчених та великих компаній; висока вартість перехідного періоду; невизначеність політичної ситуації.

Джерело: власні дослідження.

Можливості підприємства нараховують більшість, серед обговорених раніше.

Першою можливістю, яка стане у пригоді як економіці підприємства так і економіці регіону – співпраця з вітчизняними фермерами та ресторанами – цей крок дозволить розширити пізнаваність бренду та налагодить партнерські зв'язки.

Розвиток власного винного туризму є також чудовою можливістю для забезпечення сталості підприємства та поширення освіченості клієнтів з приводу сталого розвитку.

Деякі з можливостей дозволили б економити витрати на виробництві, та потребували б спочатку значних інвестицій – мова йде про використання відновлювальних джерел енергії, з метою збереження навколишнього середовища та економії витрат на газове опалення, та повторне використання винних пляшок. Повторне використання можливе лише за умов прийому використаних пляшок клієнтів на підприємстві і подальшого їх очищення та стерилізації. Таким чином можна було б здійснювати контроль над використанням ресурсів, а забезпечення такої умови на більшості виноробень дозволило б зменшити кількість промислового сміття та звалищ в різних регіонах України та світу.

Участь у міжнародних та національних програмах щодо запровадження сталого розвитку дозволив би підвищити рівень обізнаності з цього приводу, знайти однодумців та постійно займатися вдосконаленням власного бізнесу.

До того ж, корисним було б не тільки відвідування, а й організування подібних заходів та запрошення туди клієнтів, з метою підвищення їх екологічної освіти та запровадження тренду на сталий розвиток у регіоні.

І на останок, запровадження принципів сталого розвитку на підприємство надало б йому більше переваг при виході на ринки як ЄС, так і України. Дотримання екологічних стандартів і перебудова виробництва дозволили б підвищити конкурентоспроможність підприємства.

Підприємство має міцну основу для старту, враховуючи сформовану клієнтську базу та досвід роботи в цій галузі, вже започатковані та налагоджені процеси праці, що разом буде надавати міцний фундамент для переходу до засад і принципів сталого розвитку. Проте слабкі сторони у підприємства також є, як і загрози, що можуть ускладнювати вільний процес переходу до нових цінностей і цілей.

Оскільки на підприємство чекає безліч можливостей та викликів попереду, важливим є формування чіткої стратегії, виконання ефективної комунікації з партнерами, співробітниками та споживачами та залучення інвестицій, отримання державних грантів.

РОЗДІЛ 3

ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИНОРОБНОГО ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Покращення економічної ефективності підприємства ТОВ «Білозерський» можливе за умов сталого розвитку. Коли три його складові, а саме економічна, екологічна та соціальна будуть однаково розвиненими, а саме підприємство матиме чіткий план дій, економічна ефективність буде стабільно зростати, переходячи до інтенсивної.

З цією метою було окреслено коло дій, які керівництво могло б реалізувати, заради впровадження концепції сталості.

До таких належить:

- використання пакування та етикеток з переробленого паперу дозволить використовувати один і той же ресурс повторно, що буде корисним з екологічної точки зору; візуально таке пакування приверне увагу до бренду та підкреслить його екологічність і сталість;
- збирання та очистка вже використаної води, яка наступним кроком зможе бути застосована для миття виробничих машин;
- збирання дощової води також буде актуально в контексті економії природних ресурсів, а також в питаннях дбання про навколишнє середовище;
- активна участь в українських та зарубіжних соціальних проектах, задля отримання нових знань та налагодження контактів з однодумцями;
- ізоляція приміщень заводу – такий крок допоможе побороти проблему надмірного використання енергії на опалення взимку;
- отримання консультацій та подальше використання відновлюваних джерел енергії, тобто вітру та сонця; переведення

виробництва на відновлювальну енергію буде потребувати великих інвестицій, та в довгостроковій перспективі коштуватиме свого;

- використання лише органічної хімії при миття технічного устаткування;
- організація прийому скляної тари, що дозволила б мати більший контроль у питанні переробки ресурсів та очистити довкілля від викинутого сміття *або* повторне використання пляшки;
- створення та реалізація плану впровадження сталого розвитку на підприємстві ТОВ «Білозерський».

Перелічені впровадження потребують великої кількості інвестицій на початкових стадіях, та зможуть забезпечити підприємництву сталість розвитку, стабільність, і покращення економічних, екологічних та соціальних показників.

Останнім етапом роботи залишилося формування стратегічних завдань щодо підвищення економічної ефективності функціонування ТОВ «Білозерський» на засадах сталого розвитку.

І перше на що слід звернути увагу – екологічний стан підприємства. Для якомога скорішого та ефективнішого початку впровадження сталого розвитку слід провести *комплексний аудит екологічного стану підприємства*, запровадити процедуру контролю показників споживання електроенергії, води, утворення відходів та викидів CO₂.

Друге на що слід звернути увагу - *раціональне використання ресурсів та енергії*. Така раціоналізація можлива за умов моніторингу кількості використаної енергії, переходу до альтернативних джерел та мінімізації використання води (можливі варіанти – встановлення сонячних панелей або вітряків, після дослідження місцевості професіоналами, встановлення установок для збору дощової води, або очисних станцій, для фільтрації уже використаної раніше води). Принципи циркулярної економіки можуть допомогти вирішити питання з управління відходами в контексті їх запобігання, переробки та повторного використання тощо.

Такий місткий крок забезпечить екологічність подальшої діяльності підприємства, за будь якого напрямку розвитку.

Третім пунктом переліку стратегічних завдань є *впровадження заходів на підвищення рівня екологічності виробничого процесу* (сюди можна включити використання органічної хімії для чищення техніки, повторне використання пляшок або друк етикеток на переробленому папері). Подібні впровадження дозволять отримати екологічні сертифікати і покращити становище на ринку збуту, а також призведуть до сповільнення забруднення навколишнього середовища.

Четвертим кроком варто забезпечити екологічність ресурсу з якого виготовляється головний продукт діяльності підприємства – тобто *встановити партнерські відношення з місцевими органічними фермерами* на постачання екологічно-чистої сировини.

Розробка маркетингової стратегії, направленої на екологічність, цілком заслуговує займати п'яте місце у даному списку. Створення екологічного пакування та етикетки; оформлення офіційного сайту, сторінок підприємства; програм для стимулювання клієнтів (наприклад зі спонукальним підтекстом про повернення пляшки заради збереження природи); *впровадити щорічне оприлюднення звіту з ESG-показниками* ((Environmental (навколишнє середовище), Social (соціальний аспект) та Governance (управління)) з метою висвітлення екологічної політики підприємства та відповідального до неї ставлення – всі ці дії можуть допомогти підприємству вигідно запуснути нову концепцію в маси.

Паралельно до цього не слід забувати про один дуже важливий крок – *культура співробітників підприємства*. Аби забезпечити одностійність колективу, розуміння та підтримку концепції сталого розвитку треба проводити тренінги та збори, спрямовані на поглиблення знань та формування нових інноваційних ідей.

І останнім у списку – сьомим пунктом, є *опанування нових ринків збуту*, маючи екологічні сертифікати та повністю задовольняючи умови зарубіжних ринків.

Обов'язковою умовою до виконання цього (рекомендованого), або самостійно створеного плану є чітке визначення строків, що дозволить відстежувати прогрес виконаної роботи та визначити нові цілі і завдання.

За умови правильно сформульованого та підходящого ресурсам підприємства плану дій цілком реально перебудувати підприємство, впроваджуючи засади сталого розвитку, що і підвищить, в результаті його економічну ефективність.

ВИСНОВКИ

У даній кваліфікаційній роботі було опрацьовано теоретичні засади концепції сталого розвитку, розглянуто спектр дефініцій, оприлюднених вітчизняними та зарубіжними економістами, та особливості їх впровадження у виробничі підприємства. Для успішного виконання мети кваліфікаційної роботи було проаналізовано теоретичні підходи до оцінки економічної ефективності виробничих підприємств за допомогою окремої системи показників. Наступним кроком було проаналізовано українське та європейське виноробні підприємства, що стало передумовою ознайомлення з наслідками впливу концепції сталого розвитку на діяльність і успішність обраних підприємств.

Товариство з обмеженою відповідальністю «Білозерський» було детально охарактеризовано після чого було здійснено аналіз його економічної ефективності на основі фінансових звітностей 2023-2024 років.

Аналіз було проведено за показниками рентабельності та оборотності активів та власного капіталу, а також за показниками поточної і абсолютної ліквідності.

Було виявлено, що значення рентабельності активів (2023р=2,47%; 2024р=4,36%) та рентабельності власного капіталу (2023р=15%; 2024р=23,3%) є активно зростаючими, що характеризують діяльність підприємства як ефективну.

В свою чергу показники поточної ліквідності (2023р=1,17; 2024р=1,18) та оборотних активів (2023р=1,50; 2024р=1,51) проявили незначну позитивну динаміку, що показує здатність компанії розраховуватись з короткостроковими боргами та факт збільшення обсягу оборотних активів.

Показник оборотності власного капіталу (2023р=9,1; 2024р=8,1) – єдиний, результат розрахунку якого має спадну тенденцію. Щоб виправити

значення даного коефіцієнта, підприємство має працювати над збільшенням обсягу збуту.

І останній проаналізований показник – швидка ліквідність($2023p=0,37$; $2024p=0,46$) – результат від обчислення якого хоча і має позитивну динаміку, не входить в проміжок від 0,5 до 1, тобто в проміжок нормального значення для даного коефіцієнта, що свідчить про можливі проблеми з платоспроможністю підприємства в термінових ситуаціях.

Таким чином проведений аналіз економічної ефективності підприємства показав, що ТОВ «Білозерський» характеризується високою ефективністю використання власного капіталу, поступовим підвищенням чистого прибутку, стабільним результативним використанням своїх обмежених ресурсів, сталою здатністю відповідати за поточними зобов'язаннями за допомогою обраних активів, що є позитивними ознаками, та можливістю проблем зі платоспроможністю, що є негативною ознакою. Вцілому підприємство можна назвати перспективним а його діяльність в періоді 2023 -2024 рр – ефективною.

Слідом було проведено оцінку забезпеченості сталого розвитку підприємства, в результаті чого з'ясувалося, що економічна та соціальна складові сталого розвитку в обраному підприємстві досить розвинені, на відміну від екологічної. За цієї причини було проведено SWOT-аналіз, передбачено сильні, слабкі сторони, загрози та можливості підприємства в умовах сталого розвитку. Враховуючи результати, було запропоновано шляхи покращення економічної ефективності виноробного підприємства в умовах сталого розвитку, серед яких: створення та реалізація плану впровадження сталого розвитку на підприємстві, проведення та використання відновлювальної енергії, контроль за споживанням ресурсів та викидів CO₂ тощо.

Отже, поставлені завдання було виконано в повному обсязі, мету кваліфікаційної роботи – досягнуто. Тема кваліфікаційної роботи є неймовірно глобальною, тому потребує подальшого опрацювання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Білозерські вина - офіційний сайт ТОВ «Білозерський» URL: <https://whitelakes.com.ua/> (дата звернення: 07.12.2024)
2. Витяг з ЄДР ТОВ «Білозерський» Код ЄДРПОУ 38188680 URL: <https://opendatabot.ua/c/38188680> (дата звернення 01.04.2025)
3. Витяг з ЄДР ТОВ «ШАТО ЧИЗАЙ» Код ЄДРПОУ 22079373 URL: <https://opendatabot.ua/c/22079373?from=search> (дата звернення 11.01.2025)
4. Дослідження еволюції наукової думки в аспектах визначення сутності поняття «сталий розвиток підприємства» Гречко А.В., Очеретяна О.В. Підприємництво та інновації випуск 15, 2020 URL: <https://doi.org/10.37320/2415-3583/15.6> (дата звернення: 10.01.2025)
5. Економіка підприємства: навчальний посібник / О.І. Лисак, Л.О.Андрєєва, Л.О.Болтянська. Люкс, 2020. 272 с URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/553651051.pdf> (дата звернення: 18.02.2025)
6. Економічна сутність ефективності виробництва підприємства і аналіз підходів до її визначення Савенко Н.В Інноваційна економіка. 2009. № 2. С. 153–162 URL: <https://ur.knute.edu.ua/server/api/core/bitstreams/abab5296-0b8d-4342-be79-7d4ff4bd2507/content> (дата звернення: 20.02.2025)
7. Ефективність діяльності аграрних підприємств: теорія, методика, аналіз В.Г. Андрійчук: монографія, 2-е вид. без змін. К. : КНЕУ, 2006. 292 с. URL: <https://ksu24.kspu.edu/s/undefined> (дата звернення: 21.01.2025)
8. Коефіцієнт оборотності активів (коефіцієнт трансформації, ресурсовіддача) / В. Р. Кобилецький // Онлайн-журнал «Financial Analysis online» URL: <https://analizua.com/slovnik-ekonomichnikh-terminiv/288-oborotnist-aktiviv> (дата звернення: 18.02.2025)
9. Коефіцієнт оборотності власного капіталу / В. Р. Кобилецький // Онлайн-журнал «Financial Analysis online»: URL:

<https://analizua.com/slovník-ekonomichnikh-terminiv/300-pokaznik-oborotnosti-vlasnogo-kapitalu> (дата звернення: 18.02.2025)

10. Коефіцієнт поточної ліквідності (Коефіцієнт покриття) / В. Р. Кобилецький // Онлайн-журнал «Financial Analysis online» URL: <https://analizua.com/slovník-ekonomichnikh-terminiv/256-pokaznik-potochnoji-likvidnosti-pokaznik-pokrittya> (дата звернення: 16.02.2025)

11. Коефіцієнт рентабельності активів (Коефіцієнт рентабельності пасивів) / В. Р. Кобилецький // Онлайн-журнал «Financial Analysis online» URL: <https://analizua.com/slovník-ekonomichnikh-terminiv/337-pokaznik-rentabelnosti-aktiviv-pokaznik-rentabelnosti-pasiviv> (дата звернення: 16.02.2025)

12. Коефіцієнт рентабельності власного капіталу / В. Р. Кобилецький // Онлайн-журнал «Financial Analysis online» URL: <https://analizua.com/slovník-ekonomichnikh-terminiv/338-pokaznik-rentabelnosti-vlasnogo-kapitalu> (дата звернення: 17.02.2025)

13. Коефіцієнт швидкої ліквідності (Коефіцієнт термінової ліквідності) / В. Р. Кобилецький // Онлайн-журнал «Financial Analysis online» URL: <https://analizua.com/slovník-ekonomichnikh-terminiv/252-koefitsient-shvidkoji-likvidnosti-koefitsient-terminovoji-likvidnosti> (дата звернення: 16.02.2025)

14. Нагромадження основного капіталу як фактор конкурентоспроможності економіки. Шнипко, О. Економіка України, по. 7 (2005): 23–35 URL: <https://www.grafiati.com/en/literature> (дата звернення: 19.02.2025)

15. Найбільші країни-виробники вина URL: <https://www.affordablewine.co.uk/pages/wine-producing-countries> (дата звернення: 10.12.2024)

16. Основи економічної теорії Мочерний С.В., Єрохін С.А., Каніщенко Л.О. Київ:Знання,2000 URL:

[https://odaba.edu.ua/upload/files/12. Osnovi ekonomichnoi teorii.pdf](https://odaba.edu.ua/upload/files/12_Osnovi_ekonomichnoi_teorii.pdf) (дата звернення: 19.02.2025)

17. Оцінка забезпеченості сталого розвитку підприємства Хахалєв Д. О. БІЗНЕСІНФОРМ № 5_2024 URL: https://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2024-5_0-pages-338_344.pdf (дата звернення: 02.01.2025)

18. Оцінка економічної ефективності функціонування підприємств промисловості України Талах Т.А. Економічний форум 1(4):101-108 2021 URL: <https://ksu24.kspu.edu/s/Q78xx> (дата звернення: 16.02.2025)

19. Подорож до українських виноробень О.Величко 22 листопада 2024 URL: <https://znaki.fm/uk/places/podorozh-do-ukrayinskih-vinoroben/> (дата звернення: 20.12.2024)

20. Розвивайте свій бізнес сьогодні та створюйте краще майбутнє, втілюючи стратегію сталого розвитку Microsoft URL: <https://www.microsoft.com/uk-ua/sustainability/learn/sustainable-development-meaning> (дата звернення: 29.12.2024)

21. Станіславська громада Білозерський район, Херсонська область URL: <https://gromada.info/gromada/stanislavska/> (дата звернення: 07.03.2025)

22. Стимулювання сталого розвитку регіонів України у контексті конкретизації "Цілей Розвитку Тисячоліття" Поліщук В.Г. Актуальні проблеми економіки. 2013. № 4. С. 172-182. URL: <https://ksu24.kspu.edu/s/oXud5> (дата звернення: 17.12.2024)

23. Стратегія сталого розвитку: Підручник Боголюбов В.М., Клименко М.О., Мельник Л.Г., Прилипко В.А., Клименко Л.В. За ред. В.М. Боголюбова. Херсон: Олді-плюс, 2012 444 с. URL: <https://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi72/0052276.pdf> (дата звернення: 09.01.2025)

24. Теоретичні та методичні засади сталого розвитку підприємства Степаненко Т.О. Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія:

Економіка і управління Том 31 (70). № 6, 2020 URL: https://www.econ.vernadskyjournals.in.ua/journals/2020/31_70_6/25.pdf (дата звернення: 05.12.2024)

25. Фінансово-економічний словник. Загородній А.Г., Вознюк Г.Л. Київ: Знання, 2007. 1072 с. URL: http://books.zntu.edu.ua/book_info.pl?id=138184 (дата звернення: 19.02.2025)

26. Циркуляційна економіка – основа сталого розвитку підприємства Н. І. Горбаль Ю. Р. Ломага 2022 URL: <https://ksu24.kspu.edu/s/AAhYN> (дата звернення: 11.02.2025)

27. Circular economy as an essentially contested concept. Journal of Cleaner Production, 175, pp. 117–125. 6 Korhonen J., Nuur C., Feldmann A. (2018). URL: <https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2017.12.111> (дата звернення 09.11.2024)

28. Economics in a full world Daily H. Scientific American, September, 2005 URL: [https://www.sreadystate.org/wp-content/uploads/Daly_SciAmerican_FullWorldEconomics\(1\).pdf](https://www.sreadystate.org/wp-content/uploads/Daly_SciAmerican_FullWorldEconomics(1).pdf) (дата звернення: 02.12.2024)

29. Environmental sciences, sustainable development and circular economy: alternative concepts for transdisciplinary research. Environment, 11, pp. 48–56. URL: <https://www.scirp.org/journal/paperinformation?paperid=92296> (дата звернення 20.11.2024)

30. Filiere Champagne EN 2024 URL: <https://ksu24.kspu.edu/s/mUNMO> (дата звернення: 21.01.2025)

31. Great Transition Values: Present Attitudes, future Changes Kates R., Parris T., Leiserowitz A., GTI Paper Series, №9, the Tellus Institute, 2006 URL: https://www.greattransition.org/archives/papers/Great_Transition_Values.pdf (дата звернення: 02.12.2024)

32. Product services for a resourceefficient and circular economy – a review. Journal of Cleaner Production, 15, pp. 76–91 URL: <https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2013.11.049> (дата звернення: 01.12.2024)

33. The Empathic Civilization: The Race to Global Consciousness in a World in Crisis Rifkin J. Penguin Group (USA) Ink., 375 Hudson Street, New York, USA, 2009 URL: <https://http://empathiccivilization.com/read/> (дата звернення: 03.12.2024)

34. The Global Competitiveness Report Schwab K., Sala-i-Martin X., Greenhill R 2011. World Economic Forum. P. 5–7. URL: <https://ksu24.kspu.edu/s/LoL7o> (дата звернення: 03.12.2024)

35. The Porto Protocol: (екологічні ініціативи Шато Чизай) URL: <https://chizay.com/porto-protocol/> (дата звернення: 10.12.2024)

36. L'économie circulaire au sein de la filière Champagne (Циркулярна економіка в індустрії шампанського) URL: <https://ksu24.kspu.edu/s/g2R9J> (дата звернення: 08.12.2024)

ДОДАТКИ

Додаток А

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 25 "Спрощена фінансова
звітність"
(пункт 4 розділу I)

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

Фінансова звітність малого підприємства

Підприємство	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "БІЛОЗЕРСЬКИЙ"		Дата(рік,місяць,число)	2024	01	01
Територія	ХЕРСОНСЬКА	за ЄДРПОУ	38188680			
Організаційно-правова форма господарювання	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ	за КАТОТТГ	1	1.6651001.00010098730		
Вид економічної діяльності	Виробництво виноградних вин	за КОПФГ	240			
Середня кількість працівників, осіб	58	за КВЕД	11.02			
Одиниця виміру:	тис. грн. з одним десятковим знаком					
Адреса, телефон	вулиця БІЛОЗЕРСЬКЕ ШОСЕ, буд. 13, с. СТАНІСЛАВ, БІЛОЗЕРСЬКИЙ РАЙОН, ХЕРСОНСЬКА обл., 75051			0674856728		

1.Баланс на 31 грудня 2023 р.

		Форма № 1-м	Код за ДКУД	1801006
Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду	
1	2	3	4	
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	1000	-	-	
Первісна вартість	1001	2 500,0	2 500,0	
Накопичена амортизація	1002	(2 500,0)	(2 500,0)	
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-	
Основні засоби :	1010	503,1	179,3	
первісна вартість	1011	1 477,2	1 256,1	
знос	1012	(974,1)	(1 076,8)	
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-	
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-	
Інші необоротні активи	1090	-	-	
Усього за розділом I	1095	503,1	179,3	
II. Оборотні активи				
Запаси :	1100	36 629,7	31 697,2	
у тому числі готова продукція	1103	34 029,6	29 013,2	
Поточні біологічні активи	1110	-	-	
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	14 629,2	16 658,6	
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	58,9	73,3	
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-	
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	1 667,4	1 325,1	
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-	
Гроші та їх еквіваленти	1165	145,1	1 342,7	
Витрати майбутніх періодів	1170	59,5	45,2	
Інші оборотні активи	1190	863,8	859,0	
Усього за розділом II	1195	54 053,6	52 001,1	
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-	
Баланс	1300	54 556,7	52 180,4	

Пасив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
I	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	1 348,0	1 348,0
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	6 849,5	7 930,9
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	8 197,5	9 278,9
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595	298,7	-
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	92,2
товари, роботи, послуги	1615	24 254,8	21 232,0
розрахунками з бюджетом	1620	334,2	685,0
у тому числі з податку на прибуток	1621	167,0	63,7
розрахунками зі страхування	1625	57,9	14,7
розрахунками з оплати праці	1630	141,4	79,3
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	21 272,2	20 798,3
Усього за розділом III	1695	46 060,5	42 901,5
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	54 556,7	52 180,4

2. Звіт про фінансові результати
за **Рік 2023** р.

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
I	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	80 179,8	73 268,4
Інші операційні доходи	2120	250,5	224,7
Інші доходи	2240	30,4	15,7
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	80 460,7	73 508,8
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(67 189,6)	(61 285,1)
Інші операційні витрати	2180	(11 800,1)	(10 481,6)
Інші витрати	2270	(152,5)	(917,8)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(79 142,2)	(72 684,5)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	1 318,5	824,3
Податок на прибуток	2300	(-)	(148,4)
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	1 318,5	675,9

Керівник

Головний бухгалтер

(підпис)

(підпис)

ЕП ОЛЕКСІЙ
ОЛЕКСІЙ
ВОЛОДИМИР
ОЛЕНА
МАЛЕНКОВА

ОЛЕКСІЙ ОЛЕКСІЙ ВОЛОДИМИРОВИЧ

(ініціали, прізвище)

МАЛЕНКОВА ЛІ

(ініціали, прізвище)

¹ Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 25 "Спрощена фінансова
звітність"
(пункт 4 розділу I)

Фінансова звітність малого підприємства

Підприємство	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "БІЛОЗЕРСЬКИЙ"	Дата(рік,місяць,число)	Коди
Територія	ХЕРСОНСЬКА	за ЄДРПОУ	2025 01 01
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КАТОТТГ ¹	38188680
Вид економічної діяльності	Виробництво виноградних вин	за КОПФГ	1.651001.30010098730
Середня кількість працівників, осіб	49	за КВЕД	240
Одиниця виміру:	тис. грн. з одним десятковим знаком		11.02
Адреса, телефон	вулиця БІЛОЗЕРСЬКЕ ШОСЕ, буд. 13, с. СТАНІСЛАВ, Херсонський, ХЕРСОНСЬКА обл., 75051, Україна		0674856728

1.Баланс на 31 грудня 2024 р.

		Форма № 1-м	Код за ДКУД	1801006
Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду	
1	2	3	4	
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	1000	333,3	376,4	
Первісна вартість	1001	3 500,0	501,6	
Накопичена амортизація	1002	(3 166,7)	(125,2)	
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-	
Основні засоби :	1010	425,4	1 036,1	
первісна вартість	1011	1 256,1	1 556,6	
знос	1012	(830,7)	(520,5)	
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-	
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-	
Інші необоротні активи	1090	-	-	
Усього за розділом I	1095	758,7	1 412,5	
II. Оборотні активи				
Запаси :	1100	31 697,2	31 508,4	
у тому числі готова продукція	1103	29 013,2	28 443,0	
Поточні біологічні активи	1110	-	-	
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	16 658,6	16 481,1	
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	73,3	66,0	
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-	
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	1 325,1	933,1	
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-	
Гроші та їх еквіваленти	1165	1 342,7	3 154,9	
Витрати майбутніх періодів	1170	45,2	53,4	
Інші оборотні активи	1190	859,0	667,5	
Усього за розділом II	1195	52 001,1	52 864,4	
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-	
Баланс	1300	52 759,8	54 276,9	

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	1 348,0	1 348,0
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	7 510,3	9 845,5
Неовідачений капітал	1425	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	8 858,3	11 193,5
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	797,1
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	92,2	720,0
товари, роботи, послуги	1615	21 232,0	20 785,6
розрахунками з бюджетом	1620	685,0	434,2
у тому числі з податку на прибуток	1621	63,7	136,7
розрахунками зі страхування	1625	14,7	16,5
розрахунками з оплати праці	1630	79,3	85,3
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	21 798,3	20 244,7
Усього за розділом III	1695	43 901,5	43 083,4
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	52 759,8	54 276,9

2. Звіт про фінансові результати
за Рік 2024 р.

Форма № 2-м Код за ДКУД 1801007			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	81 325,4	80 179,8
інші операційні доходи	2120	468,3	250,5
інші доходи	2240	25,5	30,4
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	81 819,2	80 460,7
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(67 233,7)	(67 189,6)
інші операційні витрати	2180	(11 553,0)	(11 800,1)
інші витрати	2270	(183,0)	(152,5)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(78 969,7)	(79 142,2)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	2 849,5	1 318,5
Податок на прибуток	2300	(512,9)	(-)
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	2 336,6	1 318,5

Керівник

Головний бухгалтер

(підпис)

(підпис)

ОЛЕКСІЙ ВОЛОДИМИРОВИЧ
МАЛЕНКО
ЛІАРИСА ІВАНІВНА
(ініціали, прізвище)
(ініціали, прізвище)

¹ Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад